

Jonstrupsamlingens Venner

Skriftlig beretning 2023

8. april 2023

Denne skriftlige beretning dækker perioden fra marts 2022 til februar 2023. Her i foreningens femte leveår blev alle formidlingsarrangementer gennemført som planlagt. Medlemstallet har igen været let stigende, så foreningen havde 84 medlemmer ved udgangen af 2022; herudover modtog 11 nyhedsbrevet.

Foreningen konstituerede sig efter generalforsamlingen 2022 således: Signe Holm-Larsen formand, Jette Kirstein næstformand, Anne Sørensen kasserer, Marianne Hvid sekretær og Jens Bennedsen webmaster; suppleanter er Pia Jeppesen, som også er PR-kontaktperson, og Merete Meyer; Troels Raadam er revisor og Frank Severin Hansen revisorsuppleant. Der er fortsat et tæt samarbejde mellem bestyrelsen og de øvrige frivillige i Jonstrupgruppen. Frivilligruppen omfatter nu 12 personer, der bistår ved diverse opgaver, men vi mangler stadig frivillige, ikke mindst til videooptagelser og livestreaming.

1. Samarbejdsaftalen er fornyet

Den indtil nu toårige samarbejdsaftale mellem Furesø Museer, Jonstrupsamlingen og Furesø Kommune udløb med udgangen af 2022. En vigtig opgave har i perioden 2018-22 været overdragelsen af det museale ansvar for Jonstrupsamlingens arkivalier og genstande til Furesø Museer. Disse opgaver er nu løst.

Dette er en del af baggrunden for, at Jonstrupsamlingens kommunale tilskud 2023-2026 er blevet reduceret fra 100.000 kr. til 50.000 kr. årligt. På baggrund heraf er der ved et møde med repræsentanter for forvaltningen, Furesø Museer og Jonstrupsamlingen Venner sket en ny fordeling af det reducerede tilskud, idet Jonstrupsamlingens Venner fortsat modtager 25.000 kr. til formidlingsopgaver, mens 15.000 kr. er afsat til rengøring og vedligeholdelse af samlingens lokaler og 10.000 kr. til Furesø Museers museale bistand, herunder eksempelvis fremtagen af genstande ved ændringer i udstillingen mv. Samtidig er aftaleperioden fremover blevet treårig.

Opgavefordelingen i den nye samarbejdsaftale er næsten uændret, idet Jonstrupsamlingens Venner fortsat har ansvaret for at gøre Jonstrupsamlingen tilgængelig for offentligheden, at udvikle og afholde formidlingsaktiviteter og at sikre, at samlingen til hver en tid fremstår præsentabel. Furesø Museer har ansvaret for at registrere og bevare genstande, arkivalier og rekvisitter, at forsikre genstands- og arkivsamlingen, at stille den til rådighed for forskning, udstilling og formidling i Jonstrupsamlingen, at føre løbende museumsfagligt tilsyn med udstillede genstande og at sikre rengøring og vedligehold af lokalerne. Antallet af dialogmøder er reduceret fra to til et om året.

2. Gennemførte arrangementer i perioden

I 2022 er gennemført ti arrangementer og i 2023 er til dato afholdt tre:

- 6. marts fortalte Signe Holm-Larsen om *seminariets virksomhed i de turbulente år under og lige efter 2. verdenskrig*.
- 3. april dokumenterede Per Lotz, Værløseegnens Historiske Forening, med kort og billeder virksomheden i *møllerne i Jonstrup*: Vandmøllen, som var årsag til, at klædefabrikken blev bygget i Jonstrup i 1770'erne, og vindmøllen, som bl.a. kendes fra billeder fra 1850; med efterfølgende besøg på stederne for møllernes beliggenhed.
- 1. maj berettede John Mynderup fra Værløseegnens Historiske Forenings fortællegruppe om

Det sociale og lokale Jonstrup ca. 1890, bl.a. ud fra lærersønnen og lokalhistorikeren Valdemar Mortensens barndomserindringer; med efterfølgende rundvisning.

- 29. maj foretog Birgit Trier, tidligere idrætslærer ved Jonstrup i Lyngby, en *gymnastikhistorisk tidsrejse* og fortalte om milepæle i idrættens udvikling på Jonstrup og i læreruddannelsen.
- 14. august var der *slægtsforskningsdag* ved Marianne Hvid og Signe Holm-Larsen.
- 4. september blev *200-året for Erik Bøghs fødsel* markeret af Ole Sterndorff, jazzmusiker, højskolelærer og medlem af bestyrelsen for Jonstrup Senior Akademi. Han fortalte om Erik Bøgh som revyens fader, hans korte lærerliv efter dimissionen fra Jonstrup i 1841, og hans senere karriere som forfatter, journalist og teaterdirektør, og han sang og spillede nogle af Erik Bøghs berømte viser.
- 2. oktober fortalte tidligere skoledirektør mv. Niels Jørgen Bisgaard om *børnehaveklassens historie* og sine erindringer som udvalgsformand for indførelsen af børnehaveklasser i folkeskolen.
- 18.-21. oktober var der på ny *efterårsferieåbent* i Jonstrupsamlingen med familieaktiviteter, quizzet og opgaver som i 1950'ernes skole.
- 6. november fortalte Jens Stig Olsen, lektor ved UCN's læreruddannelse i Hjørring, om *den tidlige musikundervisning på Jonstrup* med fokus på seminaristernes håndskrevne sangbøger; han bistod ved samme lejlighed med en restrukturering af samlingens musikudstilling.
- 4. december var der igen julestue i Jonstrupsamlingen med julehistorie og julehygge.
- 8. januar holdt repræsentanter for Jonstrupsamlingens Venner "*nytårskur*", hvor bestyrelsen indbød til en uformel snak om ideer til samlingens fremtidige aktiviteter.
- 5. februar fortalte Signe Holm-Larsen fra frivilliggruppen om *seminarieelevernes kostskoletraditioner* belyst ved elevernes egne plakater, fundet i seminariets historiske bibliotek.
- 5. marts berettede skolehistorikeren Jens Tommerup om *anskuelsesmodellerne på Gammelholm Skole og dens grundlægger Gottlieb Christensen*, som vandt europæisk ry for sin samling af anskuelsesmodeller i skolens loftetage.

For at øge samlingens synlighed udsendes omtale af Jonstrupsamlingens arrangementer til medlemmer og nyhedsbrevmodtagere før hvert arrangement. De publiceres som hidtil også i tilgængelige lokale medier og fremgår af opslag, både ved indgangen til bygning E og digitalt på Jonstrupsamlingens hjemmeside og Facebookside.

3. Andre arrangementer og aktiviteter mv.

Den aktuelle særudstilling *Se, lær og forstå? – om anskuelsesundervisningen og dens tavler* forventes sommeren 2023 afløst af en ny særudstilling. Samtidig arbejdes der p.t. på en bog om anskuelsetavlerne som forlaget Jonstrupsamlingens Venners 4. udgivelse med titlen *En fascinerende billedverden – om anskuelsesundervisningen og dens tavler*. Udgivelsen, som er et led i Jonstrupsamlingens formidlingsaktiviteter, har til formål at fastholde tekst og genstande fra særudstillingen om anskuelsesundervisningen.

I perioden er arbejdet med det såkaldte QR-projekt om *udendørs formidling af seminariekompleksets bygningshistorie* afsluttet. Oversigtsskilte og koder er sat op, og ruten blev festligt indviet af kulturudvalgsformand Tine Hessner torsdag d. 9. juni 2022. Skoletjenesten ved Furesø Museer har venligst bistået med fordeling af præsentationsfolder og quiz-spørgsmål til kommunens skoler.

Endelig har Jonstrupsamlingen som en del af "Team Skolehistorie" for 2. gang været repræsenteret ved de "Historiske Dage 2023" i Øksnehallen 18.-19. marts 2023.

4. Løbende opgaver

Den digitale formidling på hjemmesiden og Facebook mv. har stor betydning for samlingens synlighed og dermed besøgstal. Hjemmesidens udbygning er tillige omtalt i artiklen "Fund, kilder og formidling i Jonstrupsamlingen", som er publiceret i *Uddannelseshistorie 2022 – 56. årbog fra Selskabet for Skole- og Uddannelseshistorie*. Signe Holm-Larsen har her sammenfattet frivilliggruppens

arbejde med genstande og arkivalier fra seminariets genfundne historiske bibliotek, digitaliseringen af centrale kilder til seminariets historie og tydeliggørelsen af seminariebygningernes historie ved udendørs QR-koder. Årbogen bliver inden for en kortere tid tilgængelig på <https://uddannelseshistorie.dk/arbog-2022/>

Jonstrupsamlingen deltager også i Seniorakademiets initiativ ”Fortælle dagen i Jonstrup” d. 10. juni 2023, hvor vi i det forberedende udvalgsarbejde er repræsenteret af næstformand Jette Kirstein.

I 2021 var vi så heldige at få støtte fra kulturudvalgets pulje ”Vores Furesø” til digital formidling, bl.a. i form af livestreaming og podcasts mv. Vi har forsøgt os med optagelser af aktiviteter til brug for fx videoindslag på vores hjemmeside og indhentet værdifulde erfaringer med hensyn til krav til teknisk viden om optagelse og editering, men må konstatere, at denne form for viden desværre ikke umiddelbart kan dækkes af frivilligruppens medlemmer. Vi leder derfor efter flere frivillige med sådanne kompetencer.

Handicapadgang er stadig en af Jonstrupsamlingens store udfordringer. Vi har foreløbig mødt positiv interesse for projektet, men må indhente ekstern finansiering, idet projektet ikke er optaget på kommunens anlægsbudget. Vi researcher i skrivende stund finansiering via fondsansøgninger o. lign.

Sidst, men bestemt ikke mindst, skal der lyde en stor tak for støtte og opbakning til medlemmerne af Jonstrupsamlingens Venner og til frivilligruppen, uden hvis vedholdende indsats periodens aktiviteter ikke havde været mulige.

Denne skriftlige beretning uddybes på generalforsamlingen i formandens mundtlige beretning.